

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/ 101-1/395/4245

Ankara

1 / 9 / 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" bugünkü Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Anayasa'nın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Hükmünde Kararname
- 2- Gerekçe
- 3- Resmi Gazete (10 adet)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tah. Kom.	- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Env. Kom.	- Plan ve Bütçe
Tarih	1.10.1999 1/527
K. M. M.	K. D. B. K. A. B.
BAŞKAN	Mehmet

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	1.10.1999
N.	215

T. B. M. M.	
KARARLAR VE KARARLAR MD. LOĞO	
TARİH	1 EYLÜL 1999
NUMARA	1743

Kar. Kar. Md.
1.9.1999
/s/

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	1.10.1999
N.	181

T. B. M. M.	
GENEL EVRAK ve ARŞİV MD. LOĞO	
01 -09- 1999	
NO:	4593

207	
04.12.2002	
T. B. M. M.	

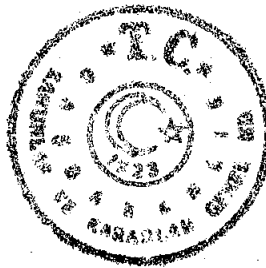
GENEL GEREKÇE

17/8/1999 tarihinde Kocaeli ili ve çevresinde meydana gelen ve sekiz ili kapsayan deprem nedeniyle afete maruz kalan vatandaşlarımızın yaralarının bir an önce sarılması için öncelikle bölgede hasar tespiti işlemlerinin tamamlanarak enkaz kaldırma işlerinin sonuçlandırılması gerekmektedir.

Bu nedenle, yıkılan ve hasar gören binaların ve altyapı tesislerinin yeniden inşa edilerek en kısa sürede normal hayata dönülmesini sağlamak amacıyla 7269 sayılı Kanunda yer alan hasar tespiti ile ilgili süreler kısaltılmaktadır.

Ayrıca, hasar tespiti ve hak sahipliğine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi, afete maruz kalanların geçici ve kesin iskanlarının temini, yeni yerleşim alanlarının tespiti ve konut yapımı için gerekli her türlü işlemin sağlıklı ve süratli bir şekilde yürütülebilmesi ve eşgüdümün sağlanması amacıyla Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

Tutulması ve tasdiki zorunlu olan defterlerini anılan deprem nedeniyle kaybeden mükellefler için de gerekli düzenleme yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 7269 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (a) bendinde yapılan değişiklikle hasar tespit raporlarının zamanında hazırlanmasını teminen diğer kurum ve kuruluşların yanında üniversite ve meslek odalarına da, hasar tespiti çalışmalarında konusunda deneyimli inşaat mühendisleri ve/veya mimarları görevlendirme yükümlülüğü getirilmektedir. Ayrıca yıkım işlerinin süratle gerçekleştirilmesini teminen üçüncü ve dördüncü paragraflarda yer alan süreler kısaltılmaktadır.

Aynı maddenin (b) bendinin birinci paragrafının sonundaki "yıkılabilir" ibaresi konuya açıklık getirilmesini teminen "yıkılır" şeklinde değiştirilmekte ve hasarlı binaların bir an önce onarılması amacıyla ikinci paragrafta yer alan süreler de kısaltılmaktadır.

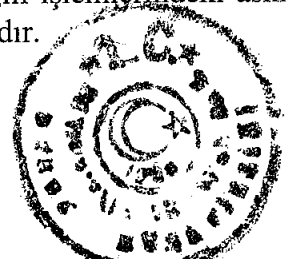
Madde 2- Kanunun 29 uncu maddesi korunmakla birlikte, gecekondulaşmayı önlemek ve çağdaş kentleşmeyi gerçekleştirmek amacıyla, ruhsatsız olarak yapılan yapıların sahiplerinin hak sahibi olamayacağı öngörülmekte, ayrıca mülkiyeti tüzel kişilere ait olan binalar için yardım yapılmayacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile Kanuna üç geçici madde eklenmektedir.

Kanuna eklenen geçici 13 üncü madde ile, Milli Savunma Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığına bağlı kuruluşlara kanunlarla yapım yetkisi verilen özel ihtisas işleri hariç olmak üzere, 17/8/1999 tarihinde vuku bulan deprem ile ilgili olarak hasar tespiti ve hak sahipliği işlemlerine dair esas ve usullerin belirlenmesi, depremzedelerin geçici ve kesin iskanlarının temini amacıyla yeni yerleşim alanlarının tespiti ve prefabrik veya kalıcı konutlar ile kamu yapıları ve tesislerinin inşaat ve esaslı onarım işlerinin yapımında her türlü alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesis etmede ve taşıma işlerinde, işlemlerin süratle ve tek elden yapılması için Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

Ayrıca, gerçek ve tüzel kişilerin deprem bölgesindeki konut ve işyeri ihtiyacını karşılamak ve ihtiyaç sahiplerine hibe edilmek üzere Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca gösterilecek yerlerde ve bu Bakanlıkça belirlenecek tip projelere uygun konut yapabilmeleri veya yaptırabilmeleri öngörülmek suretiyle bölgede konut yapımına hız kazandırılması amaçlanmaktadır.

Yine, işlerin süratle yürütülmesi amacıyla yukarıda belirtilen işler ile 1999 yılı yatırım programı gereğince afet bölgesinde yapılacak işlerde 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 832 sayılı Sayıştay Kanununun vize ve tescil hükümleri ile 3194 sayılı İmar Kanununun plan ve parselasyon ile ilgili işlemlerindeki askı, ilan ve itirazlara ilişkin sürelerin uygulanmayacağı hükme bağlanmaktadır.

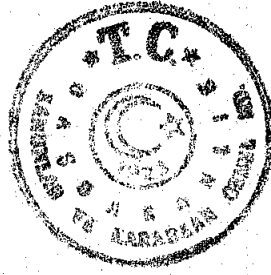

Kanuna eklenen geçici 14 üncü madde ile, afetzedelerin yerleşmelerini sağlıklı ve süratli olarak gerçekleştirmek amacıyla kamu kurum ve kuruluşları dışında müşavirlik firmalarına da iş yaptırma hususunda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

Kanuna eklenen geçici 15 inci madde ile Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanununa göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterler ile kullanılması gereken belgelerin deprem nedeniyle kaybedildiğini belgelemek amacıyla ilgililerin yetkili mahkemeden belge alabilecekleri, mükelleflerin il ve ilçe idare kurullarından alacakları belgelerin de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmünde olduğu hükmüne bağlanmaktadır.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

**UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER DOLAYISIYLA ALINACAK
TEDBİRLERLE YAPILACAK YARDIMLARA DAİR KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME**

Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda değişiklik yapılması; 27/8/1999 tarihli ve 4452 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak, Bakanlar Kurulu'nca 31/ 8 /1999 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun 13 üncü maddesinin (a) bendinin ikinci, üçüncü ve dördüncü paragrafları ile (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" Gereken hallerde, yapılarda meydana gelen hasarı tespit etmek üzere Bayındırlık ve İskan Bakanlığının isteği üzerine diğer bakanlık, kurum ve kuruluşlar, mahalli idareler, üniversiteler ve meslek odaları, konusunda deneyimli yeteri kadar inşaat mühendisi ve/veya mimarı hasar tespiti çalışmalarında derhal görevlendirmekle yükümlüdürler.

Arazinin tehlikeli durumu ve binaların gördüğü hasar bakımından yıktırılması ve boşaltılması gerekenler hakkında, o il ve ilçenin en büyük mülkiye amirine ayrı bir rapor verilir. Bu makamlarca böyle binalar derhal boşaltılır. Yıkılması gerekenler için en çok 3 gün süre verilerek tehlikenin giderilmesi sahiplerine bildirilir. Mahallinde sahibi bulunmadığı takdirde durum, mahalli vasıtalarla ilan edilmek suretiyle, bildiri yapılmış sayılır.

Mal sahibi veya vekili, bu bildiriye karşı 3 gün içinde yetkili idare kurullarına itiraz edebilir. İdare kurulları bu itirazı en geç 3 gün içinde inceler ve karara bağlar."

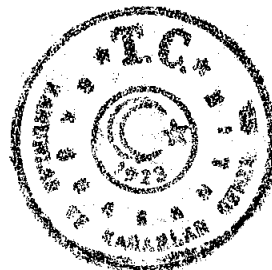
"b) Hasar görmüş, fakat ıslahı mümkün olan binaların fen kurullarının göstereceği şartlara göre tamiri yapılınca kadar içine girilmesine ve oturulmasına izin verilemez. Bu binalar 1 yıl içinde tamir ettirilmediği ve itiraz da olmadığı takdirde yukarıdaki esaslar dahilinde yıktırılır.

İtiraz halinde, bu itiraz yukarıdaki mahalli idare kurullarınca 5 gün içinde incelenir ve karara bağlanır. İtiraz sebepleri yerinde görüldüğü takdirde süre 6 ay daha uzatılır."

Madde 2- 7269 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 29- Yıkılan, yanan veya ağır hasara uğrayan veya uğraması muhtemel olan binalarla imar planları gereğince kamulaştırılmasında zorunluluk bulunan yerlerdeki binalarda oturan ailelere hak sahibi olmak şartıyla konut yaptırılır veya kredi verilir.

Aynı bina içinde hak sahibi ebeveyn ile birlikte oturan evli kişilerin durumu, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca bu konuda hazırlanacak yönetmelik gereğince takdir ve tespit edilir.

Kendilerine ait olmayan arsa veya arazi üzerine inşaat ruhsatı almaksızın bina inşa eden yapı sahipleri ile yer kayması, su baskını, kaya düşmesi ve benzeri sebeplerle imar planında yapı yapılması sakıncalı olarak belirlenen yerlerde ruhsatsız olarak yapılan yapıların sahipleri hak sahibi olarak kabul edilmez.

Kendisine veya eşine ait o yerde aynı cins müstakil hasarsız başka bir binası veya dairesi olan ailelere bina ve inşaat kredisi verilemez.

Yıkık olduğu veya ağır, orta ve az derecede hasar gördüğü belirlenen binalardan mülkiyeti tüzel kişilere ait olanlara yardım yapılmaz.

Afete uğramasıyla ekonomik ve sosyal hayatı kesintiye uğratan dükkan ve fırın gibi binalar için de sahiplerine, borçlandırma hükümleri dairesinde, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca belirlenecek esaslara göre inşaat kredisi verilebilir. O yerde kendisine veya eşine ait müstakil hasarsız başka bir işyeri bulunanlar, bu yardımdan faydalanamazlar.

Bina veya işyeri sigortalı ise yapılacak yardımdan sigorta tutarı indirilir."

Madde 3- 7269 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Geçici Madde 13- 17 Ağustos 1999 tarihinde vuku bulan deprem dolayısıyla genel hayata etkili afete maruz bölgede yer alan illerde afete maruz kalanların hasar tespiti ve hak sahipliği işlemlerine dair esas ve usullerin belirlenmesi ile geçici ve kesin iskanlarının temini amacıyla yeni yerleşim alanlarının tespiti ve prefabrik veya kalıcı konutların, kamu yapıları ve tesislerinin inşaat ve esaslı onarım işlerinin yapımı için her türlü alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hakları tesis etmede ve taşıma işlerinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yetkilidir.

Ancak, Milli Savunma Bakanlığının inşaat, milli ve Nato altyapı hizmetleri ile Ulaştırma Bakanlığına bağlı genel müdürlüklere kanunlar ile yapım yetkisi verilmiş olan özel ihtisas işleri birinci fıkra hükmüne tabi değildir.

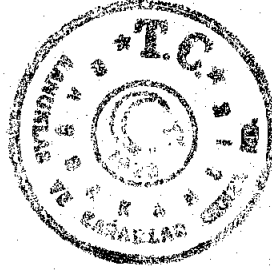
Ayrıca, gerçek ve tüzel kişiler deprem bölgesindeki konut ve işyeri ihtiyacını karşılamak ve hibe edilmek üzere Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca gösterilecek yerlerde ve bu Bakanlıkça belirlenecek tip projelere uygun konut yapabilir veya yaptırabilir.

Bu kapsamda yapılacak işler ile 1999 yılı yatırım programı gereğince afet bölgesinde yapılacak işler; 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununa, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 832 sayılı Sayıştay Kanununun vize ve tescil hükümlerine ve 3194 sayılı İmar Kanununun plan ve parselasyon ile ilgili işlemlerindeki askı, ilan, itirazlara dair sürelerle ilişkin hükümlerine tabi değildir.

Geçici Madde 14- Afetzedelerin yerleşmelerini çok hızlı bir şekilde sağlayabilmek amacıyla; araştırma, sondaj, imalat, prototip imalat, keşif, etüt, harita, plan, proje, müşavirlik, kontrollük ve benzeri her türlü hizmetleri müşavirlik firmaları vasıtasıyla yaptırmaya Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 15- Türk Ticaret Kanununa ve Vergi Usul Kanununa göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu belgelerini 17 Ağustos 1999 tarihinde vuku bulan deprem nedeniyle kaybeden mükellefler, durumu öğrendiği tarihten itibaren 2 ay içinde yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilir. Mahkeme gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilir. Böyle bir belge almamış olan mükellef, defterlerini ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Ancak tabii afete uğrayan yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmündedir."

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

KHK/ 574

Madde 4- Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

SÜLEYMAN DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

D.BAHÇELİ Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	H.H.ÖZKAN Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	M.C.ERSÜMER En.ve Tab.Kay.Bak.ve Başb.Yrd.	R.ÖNAL Devlet Bakanı
Prof.Dr.T.TOSKAY Devlet Bakanı	M.KEÇECİLER Devlet Bakanı	Prof.Dr.Ş.S.GÜREL Devlet Bakanı	S.SOMUNCUOĞLU Devlet Bakanı
Y.YALOVA Devlet Bakanı	M.YILMAZ Devlet Bakanı	Prof.Dr.R.MİRZAOĞLU Devlet Bakanı	R.K.YÜCELEN Devlet Bakanı
H.GEMİCİ Devlet Bakanı	Prof.Dr.Ş.ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	E.S.GAYDALI Devlet Bakanı	F.ÖNLÜ Devlet Bakanı
Prof.Dr.A.ÇAY Devlet Bakanı	M.A.İRTEMÇELİK Devlet Bakanı	Prof.Dr.H.S.TÜRK Adalet Bakanı	S.ÇAKMAKOĞLU Milli Savunma Bakanı
S.TANTAN İçişleri Bakanı	Ş. S. Gürel T.C.EM Dışişleri Bakanı	S.ORAL Maliye Bakanı	M.BOSTANCIOĞLU Milli Eğitim Bakanı
K.AYDIN Bayındırlık ve İskan Bakanı	Doç.Dr.O.DURMUŞ Sağlık Bakanı	Prof.Dr.E.ÖKSÜZ Ulaştırma Bakanı	Prof.Dr.H.Y.GÖKALP Tarım ve Köyşeri Bakanı
Y.OKUYAN Çalışma ve Sos.Güv.Bakanı	A.K.TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	M.İ.TALAY Kültür Bakanı	E.MUMCU Turizm Bakanı
Prof.Dr.N.ÇAĞAN Orman Bakanı	F.AYTEKİN Çevre Bakanı		

Dosya No.